

Усменом нагодбом председника РС Милорада Додика и високе представнице ЕУ за спољну политику и безбедност Кетрин Ештон наводно је каналисана „криза“ у вези најављеног референдума у Српској, али, чини ми се, да проблеми на чијем решавању Скупштина Српске инсистира још дуго неће бити решени. Додик је поручио да референдум сада није неопходан, Ештонова је обећала формирање комисије која би, под патронатом Европске уније, требало да се бави реформом правосуђа у БиХ – али како ће се то до у детаље одвијати изгледа да никоме није сасвим јасно. Истини за вољу, ни у оних неколико закључака Скупштине Српске који се директно односе на процесуирање ратних злочина није било ниједног предлога како оспособити тромо правосуђе да брже процесуира злочине, изузев захтева да се и на нивоу ентитета формирају Високи судски и тужилачки савети.

Данас је тешко наћи удружење жртава међу Србима, Бошњацима и Хрватима које је задовољно динамиком рада Суда и Тужилаштва БиХ на предметима ратних злочина: они су и израчунали да, досадашњим темпом рада, ти предмети неће бити решени ни у наредних 150 година. Породице српских жртава у Тузли обележавају 19-ту годишњицу од масакра припадника ЈНА на Брчанској малти, знајући да нико није кажњен за злочине, пошто је једина оптужница у тамошњем кантоналном суду одбачена. Да је злочина било и у Добровољачкој улици у Сарајеву потврдили су чак и Јован Дивјак и Зоран Чегар, али за те злочине нико није ни оптужен. Још је у Хашком трибуналу утврђено да је злочина било и над Србима на подручју Сребренице, али овде још нико није кажњен, сем једног чувара у логору „Штала“ у Церској. Можемо тако до унедоглед набрајати некажњене злочине над Србима, Бошњацима и Хрватима, чије процесуирање Тужилаштво БиХ отеже или споро препушта окружним и кантоналним тужилаштвима, мада тамо има и оних који знају да раде. Тако, на пример, према оценама ОЕБС-а, Окружно тужилаштво у Бањалуци, сада спада међу најнефикаснија, упорно гонећи починиоце злочина и над Србима и над несрбима.

Зато, био би ред да тамошњим и осталим тужиоцима на нижим нивоима обећана комисија за реформу правосуђа пружи прилику да уради оно што Тужилаштво БиХ не може, неће или не стиже, а да то тужилаштво, после осам месеци, коначно подигне оптужницу против неког од најодговорнијих за ратне злочине, на све три стране, јер је то усвојило као основну намену. А на политичарима би био ред да ојачају капацитете за

Шта после нагодбе Додик-Ештон ?

Пише: Слободан Дурмановић
субота, 14 мај 2011 23:18

рад на предметима ратних злочина и на нижим нивоима, када већ тврде да брину о жртвама, уместо што, рецимо, бошњачки политичари сада поново истичу политичке захтеве за формирање Врховног суда БиХ.

Напокон, захтеви попут тог, као и низ ранијих захтева да се у Устав БиХ „упишу“ надлежности и институције за које српски политичари тврде да су их под претњама високих представника сасвим неуставно изгласавали - нису нови и ништа мање неће компликовати политичку ситуацију ни убудуће, без обзира што ни о томе, како каже Додик, референдум у Српској сада није неопходан. О тим захтевима није било сагласности Срба, Хрвата и Бошњака ни у Бутмиру, а ни у Берлину, а како ће те и неке нове захтеве Брисел формулисати како БиХ буде одмицала на такозваном европском путу - сасвим је нејасно. Тако сада само можемо да нагађамо хоће ли о такозваној функционалности институција просуђивати од случаја до случаја, како пре неки дан рече Ренцо Давиди, или ће, пак, Кетрин Ештон и Мирослав Лајчак направити неки озбиљан стратешки план за „бриселску“ фазу - што је фраза коју слушамо последњих десетак година. Ако би се та нова „бриселска“ БиХ могла створити без растурања дејтонске БиХ, онда би се можда и могло говорити да ова земља има „европску будућност“. У супротном, чини ми се да крах бриселске политике у дејтонској БиХ неће бити предалеко. Односно, окончаће се као досадашња демократура ОХР-а, која је, поготово сада у својој завршној фази, уместо да допринесе политичком споразумевању Срба, Бошњака и Хрвата - унаказила овдашње ионако крхке демократске процесе.